

Oulun linnassa

Muinaistieteellinen toimikunta

Historiallinen osasto.

Kaivaukset aloitettiin tiistaina 19/10, jolloin insinööri V. Lehto lähetti työhön viisi miestä. Kaivausohjekartassa oli saaren poikki pohjoisesta etelään kulkeva merkitty kaivausalue, jossa ensimmäiseksi oli suoritettava kaivauksia. Tälle linjalle kaivoimmekin koekuoppia sinne tänne varsinkin niihin kohtiin, joissa koekepillä tunnustellen tuntui olevan kiviä. Samansuuntaisesti jatkettiin kaivauksia toisillakin ohjekartassa merkityillä linjoilla ja niiden läheisyydessä. Tarkalleen ohjelinjoja ei noudatettu vaan suoritettiin kaivauksia joko maaston luonnosta, istutuksista ym. seikoista joutuena muuallakin.

Kaivaustöiden yhteydessä yleensä todettiin, että niillä paikoilla joissa karttojen ym. tietojen mukaan edellytettiin sijainneen linnan puisia rakennuksia löytyi noin 30 - 50 cm syvyydessä, lasketuna maan pinnasta, linnan palon jälkeinen hiilikerrostuma.

Säännöllisissä ryhmissä tai samoissa korkeuksissa olevia perustus- tai nurkkakiviä ei näissä kaivauksissa ilmennyt yleensä niin hyvin, että niiden perusteella olisi tarkalleen voitu määritellä jonkun rakennuksen, kulmatornien ym. paikkoja. Myöskään ei maanvärin tai muunlaisen löydön avulla voitu todeta missä mm. paaluvarustukset olivat olleet. Kiviä kyllä löytyi jonkinlaisissa riveissä tai ryhmissä, joiden perustalla voi edellyttää paikallaa olleen joko uunien perustuksia, rakennusten kivijalka tai olivat yksityiset kivet mahdollisesti nurkkakiviä. Jos kaivauksia olisi voitu suorittaa laajemmilla aloilla, olisi nämä seikat mahdollisesti voitu todeta.

Yleisenä havaintona voidaan myöskin mainita, että maa lähinnä edellytettyjen kulmatornien ja hakulien paikoilla oli yleensä samantyyppistä hienoa hiekkamaata jota käytetään suojavalleissa (mm. Suomalinnassa ym.), kun taas linnan pihalla olleiden rakennusten paikoilla oli yleisemmin n.s. kaupunkien kaatopaikkojen täytemaata.

Oheisena insinööri Viljo Lehdon myötäväikutuksella ja teknikko Matti Hongan avustuksella tehty karttapiirros, jossa limenee miten kaivauksia suoritettiin. Kaivausten paikat eivät ole, kuten jo edellä on mainittu, tarkalleen ohjekartassa merkityillä viivoilla, mikä johtuu siitä, että tunnustelujen perustalla tuntui edullisemmalta kaivaa nykyisillä paikoilla. Myöskin kaivauksien paikkoihin vaikutti se, että Oulun kaupungin taholta toivottiin ~~että~~ istutuksia säätettävän mahdollisimman paljon. Mainitussa karttaluonnoksessa on myöskin kaivaukset numeroituja mitkä viittaavat paikalla tehtyyn selostukseen "Kaivauksien havaintoja", jossa on merkitty korkeussuhteet, sekä selostettu kuopissa olevien hiilikerrostumien ja kivien syvyys sekä kuoppien maanlaatu.

Kaivauksien yhteydessä esiintulleista irtolöydöistä ei ole juuri muuta mainitsemisen arvoista kuin erilaiset tiilet ja tiilien palat. Löydetyissä tiilissä, joiden mitat ovat suunnilleen seuraavanlaisia 19 cm x 8,5 cm x 5 cm (tiili ilman koristeita) 21 cm x 11 cm x 6 cm (koristeilla) 26 (?) cm x 13 cm x 6,5 cm (koristeilla). Tiilien koristeet olivat yleensä ns. aaltoviivakoristeita, mitkä luultavasti ovat eri tiilimestarien, kyläkuntien tai talojen, jotka ovat tiiliä linnan rakennustyömaalle toimittaneet, merkitöjää.

Helsingissä marraskuun 5 päivänä 1943.

O. E. Kivistö.